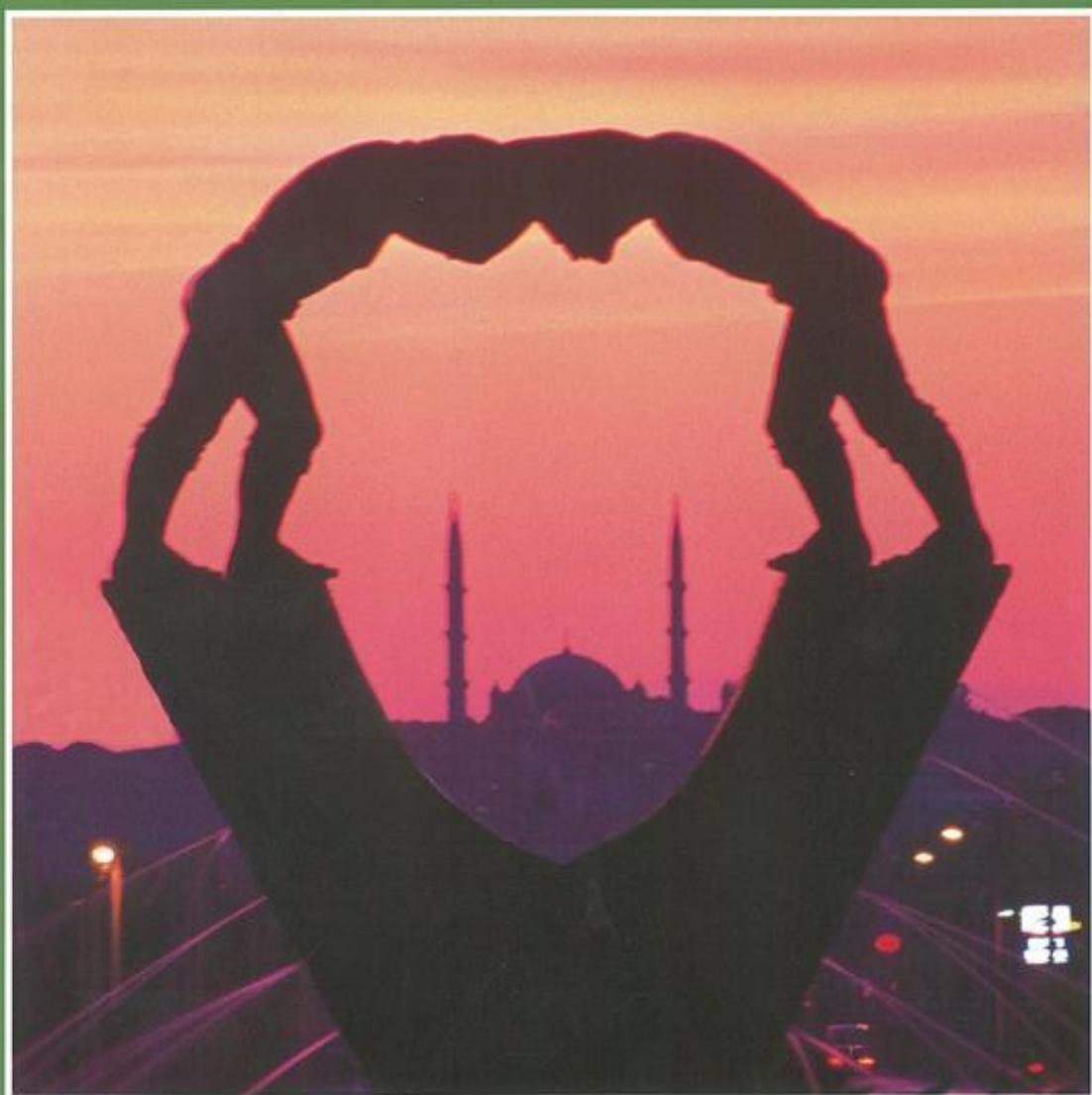

EDİRNE

KIRKPınAR

E R M E Y D A N I

T.C.
EDİRNE
BELEDİYE BAŞKANLIĞI

*D*illerde ve göntüllerde bir destan halini alan ünlü Kırkpınar efsanesine göre, Süleyman Paşa komutasında 40 akıncıdan oluşan Türk birligi, 1354 yılında sallarla Rumeli'ye geçer. Balkanlara doğru dört nala at koşturacak yiğitlerin konaklama sırasında en büyük eğlenceleri ise güreş tutmaktadır. Bir gün 20 çift oluşturarak güreş başlayan grup içinde daha önceki güreşlerinde de yenilememeyen iki yiğit, kırın kirana güreşlerini sürdürürler. Geç saatlere kadar süren güreş sonunda birbirini yenemeyen iki pehlivan son nefesini verir. Arkadaşları, iki genç orada toprağa vererek yollarının devam ederler. Daha sonra aynı yerde arkadaşlarının mezarını ziyaret eden akıncılar, zümrüt yeşili çayırda mezarların bulunduğu ulu ağacın dibinden billur gibi bir pınar fışkırdığını görürler. Er meydanında can veren iki akıncının anısına "Kırklann Pınarı" adını verdikleri bu çayırda her yıl tekrarlanan güreşler gelenekselleşerek bugünkü tarihi Kırkpınar'ın doğmasına yol açmıştır.

*A*ccording to the famous Kırkpınar legend which has almost become an epic, the Turkish troop composed of 40 soldiers under the command of Suleyman Pasha came to Rumeli by rafts in 1354. It was an amusement for these young brave men, who would ride horseback to the Balkans, to wrestle while staying for the night. One day, two soldiers among 20 couples wrestled but could not beat each other and continued wrestling for hours. But the two wrestlers died there at the end. Others buried the two soldiers therein and continued on their way. When they came to visit their friends' grave at some time later, the soldiers saw a fountain with abundant water under the great tree where the tombs were. This meadow was named after the two soldiers "Kırklann Pınarı" (Forty Fountains) and has been the ring where wrestling contests have been held since then.

"Turklerin Rumeli'ye Geçti", Hasan Zavari, 1898,
tuval üzerine yağlıboya, 80x150
Askeri Müze İstanbul

Cengiz VARNATOPU
Edirne Belediye Başkanı
Mayor of Edirne

Sekiz asra uzanan muhteşem tarihi ile düzenli uygulanan en eski spor organizasyonu olan Kırkpınar üzerine ne söylenirse söylensin, ne yazılırsa yazılsın, yine de bir şeyle eksik kalır. Bu eksikslik Kırkpınar'ın büyülüğünden kaynaklanır. Kırkpınar sadece bir güreş organizasyonu olmasının ötesinde birçok misyonu sahiptir. Bu misyonu ve özelliklerini bu yayında dile getirebilmenin yeterli olmayacağı biliyoruz. Sadece bir spor olayı değil, aynı zamanda Türk insanların hayat değerlerinin buluştuğu, cengaverlik, kahramanlık, sevgi, saygı, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma duygularının harmanlandığı yerdir Kırkpınar.

Asya'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan Rumeli'ye taşıdığımız Ata sporumuz güreş, Kırkpınar ile anlamını bulmuş, üne kavuşmuş ve asırlardan günümüze ulaşan köklü değerleriyle yaşayan bir tarih olmuştur. Ülkenin her yanında güreş ve yağılı güreş yapılmakla birlikte yalnız Kırkpınar'da "baş"ı kazanan pehlivan bütün "Türkiye'nin Başpehlivanı" olarak kabul edilir. Bunda, Edirne'nin, imparatorluğun başkenti, Kırkpınar'ın da başkent yanında olmasının önemi büyükür. Edirne ve Kırkpınar birbirinin ayrılmaz parçası olarak varolmuş ve birbirinden kopmaz ilişkilerle bütünlüğe bugüne gelmiş.

Kırkpınar'ı yedi asırdan beri yaşatan en temel ruh, onun aziz milletimizin geleneklerinin, ahlaki ve kültürel değerlerinin pehlivan suretinde billurlaşmasından gelir. Kiran

Kırana güreşmenin yanında, sımsıkı dostluğun, kardeşliğin, hizmete ram olmanın tezahürüdür Kırkpınar. Gençlerimizi, sporun barışçılığı ve rekabetçiliğini buluşturan yigitlerin harman yeridir.

Kırkpınar geleneğinin yaşatılmasında, bugünkünlere gelmesinde hayatını bu spora adamış, güreş sporuna gönül vermiş pehlivanlarımızın, ağalarımızın fedakar çalışmalarının payı büyüktür. Tarih boyunca Ata sporumuzu yaşatmış, geleneksel özelliklerini korumuş, kültürümüzün ayrılmaz parçası olan, misafirperverliğimizin, ikramseverliğimizin sembolü olmuşlardır.

Günümüzde Kırkpınar organizasyonunun sorumluluğu Edirne Belediye Başkanlığı'na aittir. Bu ağır ve ulvi görevi yerine getirilen tek düşüncemiz, Kırkpınar'ı layık olduğu değer ve güzellikler içerisinde yaşamasak, yaşamak ve bizden sonraki nesillere de geleneksel değerleriyle aktarmaktır. Bu amacımız gerçeklestirdiğimizde inandığımız yeni uygulamalarımıza bayın içerisinde yer verdik. Sarayıçi Er Meydanı'ñ şanına yaraşır şekilde, daha fonksiyonel ve etkili kullanım amacıyla yeniden düzenledik. Güreşseverlerin ve pehlivanlarımızın daha rahat ve modern şartlarda bulunmaları için tadiyat çalışmaları gerçekleştirdik.

Tarihi eserleri, doğal güzellikleri, kültürel değerleriyle zenginlikler içindeki Edirne'mizin layık olduğu güzelliklere kavuşması için çalışmayı, Kırkpınar'ımızı yarınlara taşımayı görev addediyoruz.

No matter what is said or written about Kırkpınar wrestling, the oldest sports organisation regularly held for about eight centuries, there is always something missing. This missing part is because of the importance of Kırkpınar. Kırkpınar has a mission far beyond being merely a wrestling organisation. We are aware that it will not be sufficient to express this mission and the properties of Kırkpınar in this publication either. Kırkpınar is not only the place where a sports event is organised but also the place where the values of Turkish people meet, where bravery, heroism, compassion, respect, tolerance, co-operation and solidarity are combined.

Wrestling, the sport that our ancestors brought from Asia to Anatolia and then to Rumeli, has found its real meaning in Kırkpınar, became widely known and has become a living history with its deep-seated values that have survived for centuries. While there is wrestling and oiled wrestling in other parts of the country too, only the winner of the Kırkpınar championship is acknowledged as the chief wrestler of Turkey. The facts that Edirne was the capital of the empire and that Kırkpınar was near the capital plays a significant role in this outcome. Edirne and Kırkpınar have been unseparated

parts of one another and have become a united whole with unbreakable bonds.

The fundamental spirit that has kept Kırkpınar alive for seven centuries is its capacity to combine the traditions as well as moral and cultural values of our people in the bodily form of wrestlers. Besides hard-fought contests, Kırkpınar is where close friendship, brotherhood and willingness to serve are displayed. It is the place of young brave men where the peacefulness and competitiveness of sports are joined.

Self-sacrificing efforts of our wrestlers and Kırkpınar masters who have devoted their lives and have set their hearts on this sport have a significant role in keeping this tradition alive. They have preserved the sport of our ancestors, maintained its traditional characteristics and have been a symbol of hospitality, which is a fundamental aspect of our culture.

Today, the responsibility of the Kırkpınar organisations is undertaken by Edirne Municipality Presidency. While fulfilling this esteemed and important duty, our only concern is to show due worth to Kırkpınar, and to pass this sport with its traditional values to next generations. New practices, which we believe to be a realisation of our mentioned aim, are included in this publication. We have rearranged Sarayıçi Er Meydanı so as to enable more functional and effective use. Some modifications were made in order to offer more comfortable and modern conditions to wrestlers and people interested in wrestling.

We keep up our works to have our city, which is quite rich in historical works of art, natural beauties and cultural assets, attain the beauties it deserves.

Kırkpınar'ın Tarihi

Osmalı Devleti'nin her yanında panayırda güreş yapılır ancak yapılan güreşlerden yalnızca Kırkpınar'da "Baş"ı kazanan pehlivan, gelecek yılın güreşlerine kadar ülkenin "Başpehlivani" olarak bilinir. Bu gelenek, Osmalı Türkleri'nin 1361 yılında Edirne'yi ele geçirip, başkent yaptıkları tarihten beri uygulana gelmektedir. Başkent'in yakınında yapılan güreşlerde, "baş"ı kazanan pehlivanın, 'Türkiye'nin Başpehlivani' unvanını taşıması bu nedenle çok doğaldır.

Kırkpınar Güreşleri'nin başlıca özelliği Türk milletinin, bu tarihi ve geleneksel mirasa sahip olarak her yıl Er Meydanı'nda doldurmasıdır. Kırkpınar'da sekiz yıl başpehlivanlığı kazanan Tekirdağlı Hüseyin Alkaya'nın 1938 yılında söylediği "Kırkpınar bizim Kâbe'mizdir" sözü Kırkpınar'ın kutsal özelliğini tanımlayan en güzel ve en anlamlı sözdür.

Kırkpınar Güreşleri Açılış Töreni
Mehteran Konseri
(Fotoğraf: Behiç Gınalan)

Osmalı Devleti döneminde Kırkpınar Panayıri ve Güreşleri, bugün Yunanistan sınırlarında kalan bir bölgede yapılmıştır. Burası, Edirne'yi Ortaköye bağlayan 35 kilometrelük yolun üzerinde kalan Simavina (Ammovounon) ve Sarı Hızır (Kiprionos) köyleri arasında bulunan şose yolun hemen doğusundaki çimenlik yerdır. Simovina Edirne'ye 10 km, Sarı Hızır ise 12 km uzaklıktaydı. (Edirne Salnamesi, 1317 s.379)

Halk arasında Kırkpınar Güreşleri'nin başlangıç tarihinin, Süleyman Paşa ile Rumeli'ye geçen kırk yıldığın güreşile başladığı söylevine de bu efsane tam olarak Kırkpınar tarihini yansıtmasız. Panayırda gösteriler ve spor yarışmalarının yapılması eski bir gelenektir. Türk güreşinin panayırda yapılmaya başlanması, 10. yy.'dan itibaren Tuna boylarında görülen Peçenek Türkleri'nin Rumeli'ye

yerleşmesinden sonradır. Bu uygulama, Selçuklular'ın ve Osmanlılar'ın Anadolu'ya gelişinde, Oğuz töresinin etkisi altında kalan Yunan-Rum panayırlarından bambaşka bir görünüm almış ve geçmişten günümüze uzanan Kırkpınar'ın yağlı güreşleri ortaya çıkmıştır. Moğol baskısı karşısında Anadolu Selçuklularının dağılması üzerine Sarı Saltuk, 1264 yılında Rumeli'ye geçmiş ve Edirne'yi Bulgarlar'ın elinden almıştır. Sarı Saltuk, bir 'Alp-eren' olduğu halde, Rumeli Türkleri arasında güreşçi olarak da tanındı. Osmalılar'dan 100 yıl önce Edirne'yi alan ve burada 1304 yılına kadar kalan Sarı Saltuk'un Edirne'ye 17 km uzaklıktaki Kırkpınar Panayıri'nda Türk güreşini ilk defa yaptıran kişi olduğu anlaşılmaktadır. Osmalı Türkleri'nin, Kırkpınar ile karşılaşıp ona sahip çıkmaları, Sultan Murad Hüdavendigar zamanında olmuştur.

Kırkpınar Panayıri, Rumeli'de yapılan diğer panayırda da benzer özellikler taşırlar. Diğer panayırda da coğunlukla hayvan ve eşya alışverişi yapılır. Bu arada, gösteri sanatkarları halkı eğlendirmek için sanatlarını yapar ve para kazanırlar. Kırkpınar'da yapılan güreş, at yarışı gibi spor yarışmalarının "Ağ" tarafından düzenlenmesi nedeniyle diğerlerinden ayrırlar. Kırkpınar 4 gün sürer. 2-3 Mayıs günü başlayan panayırda 2-3 ve 4. günlerde güreşler yapılır. Hızır-İlyas günü olan 5 veya 6 Mayıs akşamı sona erer.

Asırlar boyu devam eden Kırkpınar Güreşleri, Osmalı Rus savaşları nedeniyle 1877-1881 yılları arasında, 1913 yılında da Balkan

Savaşı'ndaki Bulgar işgaline nedeniyle yapılamadı. Balkan Savaşı sonrasında Kırkpınar Güreşleri'nin yapıldığı yer sınırlarımız dışında kaldı. Bu nedenle 1914 yılında güreşler, Edirne Mustafa Paşa yolu üzerinde bulunan Virantekke köyü ile Meric arasındaki çayırlıkta yapıldı. Birinci Dünya Savaşı sırasında yapılamayan güreşler, Milli Mücadele yıllarında Trakya Yunan işgalinde kaldığından, 1919-1922 yılları arasında ve 23 Nisan kutlamaları nedeniyle de 1923 yılında yapılamadı.

Cumhuriyet döneminin ilk Güreşleri, 30 Mayıs 1924 tarihinde Himaye-i Eftal (Çocuk Esirgeme Kurumu) yararına Türk Ocağı tarafından düzenlendi. Kırkpınar Güreşleri'nin Edirne'nin gezinti yeri Sarayıç'inde tekrar yapılmasıının öncülüğünü, o dönemde Edirne'de Millî Eğitim Müdürü olarak görev yapan, eğitimci ve edebiyatçı İsmail Habib Sevkı yapmıştır.

Güreş, Kırkpınar'ın tarihi değerini oluşturan ve yaşatan en önemli öğedir. Kırkpınar'ın sonsuza kadar yaşayabilmesi için atalarımız, hiçbir millette var olmayan "Ağalık" geleneği ile yasa gibi geçerli olan "Adet-i Kadime"leri saptayarak güreşti ve güreşçiyi korumuştur. 13. yüzyılın başından beri yapılan Kırkpınar Güreşleri'nde, tarihe geçen hiçbir olumsuz olayın yaşanmaması, atalarımızın koymuş olduğu kuralların doğruluğunu ve geçerliliğinin kanıdır.

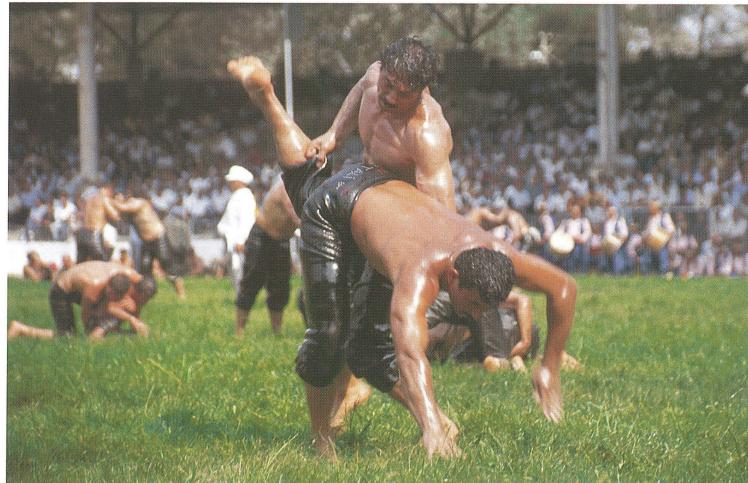
Davulcular
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Yağlanma
(Fotoğraf: Behiç Gınalan)

Er Meydanı
(Fotoğraf: Enver Şengül)

The History of Kırkpınar

Wrestling used to be practised in many fairgrounds of the Ottoman realm. But only the wrestler who won the 'Baş', or the grand prize, in Kırkpınar was entitled to use the title 'Başpehlivan' or the 'Head Wrestler' until next year's tournament. This tradition has been preserved since 1381 when Turks captured Edirne and made it their capital. It is natural of course, for the wrestler who wins the grand prize in wrestling games held near the capital to bear the epithet: "The Head Wrestler of Turkey".

The greatest feature of Kırkpınar Wrestling Games is that the Turkish nation rushes to the games by acknowledging their historical and traditional past. As Hüseyin Alkaya of Tekirdağ, who has won the title of Head Wrestler in Kırkpınar for eight years in a row, said in 1938, "Kırkpınar is our Kaaba", which is the most succinct expression complementing the holiness of Kırkpınar.

The Large meadow of Kırkpınar where

the wrestling tournament took place during the Ottoman era is on Greek territory today. It's the grassy meadow to the east of the macadam road between the Greek villages of Ammououn and Kiprionos.

Ammououn was 10 km and Kiprionos was 12 km from Edirne (Edirne Annals, 1317, p.379).

The legendary stories depicting the beginning of the Kırkpınar tradition with the forty wrestlers who crossed to Turkish Thrace with Suleiman Pasha do not reflect the real history of Kırkpınar. Displays of skills and sports contests during fairs is an old tradition. Turkish wrestling games began to be held in fair grounds starting in the 10th century A.D., after the Pechenek Turks settled in Turkish Thrace. With the arrival in Anatolia of the Seljuks and the Ottomans, wrestling games took on a totally different appearance than the Greek-Byzantine fairgrounds whereby the Kırkpınar Oiled Wrestling games that have extended to the present were established.

Güres I
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Güres II
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Following the dissolution of the Anatolian Seljuk Empire as a result of the attacks of the Mongolian hordes, Sarı Saltuk crossed to Turkish Thrace in 1264 and captured Edirne from the Bulgarians. While Sarı Saltuk himself was a noble fighter, he is also known among the Turkish Thrace Turks as a wrestler. Sarı Saltuk, who captured Edirne 100 years before the Ottomans stayed in Edirne until 1304 and is the first person to hold the Kırkpınar wrestling events at the Kırkpınar Fairground 17 km from Edirne.

Kırkpınar Fair has similar features to those held in other fairs in Turkish Thrace. At these fairs there is usually an exchange of animals and goods. Meanwhile, performing artists display their skills to entertain the people coming to the fair and make money. The fact that sports events such as wrestling and horse racing are organised by the 'Ağa' or the leading public figure in the area and that he gives out more precious prizes than those given at other fairs sets Kırkpınar aside from other fairs. The fair lasts four days. The fair used to start on 2-3 May and wrestling games were held on the second, third and the fourth days. The wrestling games ended on 5 or 6 May which is also the "Hidrellez" Day.

The Kırkpınar Wrestling Tournaments could not be held between 1877-1881 due to the

ongoing Russian-Ottoman war. Also, during the Balkan War, it could not be held in 1913 as a result of Bulgarian occupation. Since the area where the games were held remained outside the national borders of Turkey following the Balkan War, the 1914 games were held in the meadows between Virantekke village and Meriç (Maritza) River on the Edirne-Mustafa Paşa Road. As Turkish Thrace was under Greek occupation during World War I and following the war, the wrestling tournaments could not be held in 1919, 1920, 1921 and 1922 and they could also not be held in 1923 due to the 23rd of April Children's Holiday and Sovereignty Day celebrations.

The first Kırkpınar Wrestling games of the Republican Era were held on 30 May 1924 by the organisation called the Türk Ocağı for the benefit of the Children's Protection Home called 'Himaye-i Etfal'. Educator and man of literature, Edirne Education Director İsmail Habib Sevük was the man who took the initiative to hold the wrestling games in Edirne's recreation ground Sarayı once again.

Minik Pehlivanlar
(Fotoğraf: Behiç Günalan)

Güres
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Kırkpınar; 7 Asırlık Gelenek

Kırkpınar denilince yalnızca Ata yadigarı güreşleri algılamak yanlış bir yaklaşım olur. Tarihi Kırkpınar Güreşleri, bir spor faaliyeti olmasının yanı sıra yüzüyillardır süregelen bir Kültürel mirasın devamıdır. Kırkpınar Güreşleri'nin başlangıcından son gününé kadar süren şenlikler bu mirasın tüm güzelliğyle hala devam ettiğinin en güzel işaretidir.

Kırkpınar Güreşleri, her yıl Hidrellez'den üç gün önce başlayıp Hidrellez gününün akşamı sona ererdi. O seneki güreşlerin tertibini üstlenen Kırkpınar Ağası, şenlikten iki hafta önce çevredeki köy ve kasabalarla davetiye niteliğinde kırmızı dipli mum gönderirdi. Şenliğe katılacak olanlar en güzel giysilerini hazırlar ve köy berberinde özel traşlarını olurdu.

Kırkpınar'a gidenlerin Kırkpınar Ağası'na göreceği armağanlar da büyük bir önemle belirlenirdi. Verilecek armağanların Ağa'nın şanına ve Kırkpınar'a yakışır olması gerekiyordu.

Şenliklerin başlayacağı gün yaklaşlığında, Ağa'nın adamları çayır alanında çadırlar kurardı. Çayırın bir kösesine erzak yiyecek ve yemek kazanları hazırlanır. O yılın Kırkpınar Ağası da sık sık alana gelip hazırlıkları kontrol ederdi. Çünkü güreşlerin iyi geçmesi Ağa'nın itibarı için de çok büyük önem taşırdı. Çayır alanında çeşitli eşyalar satan esnafın da olmasıyla Er Meydanı, tam bir panayır yerine dönüşürdü.

Konuklar, güreşlerin başlamasından bir önceki akşam Kırkpınar Çayırlı'na geldi. Araba ve atlarla gelen konuklar, Kırkpınar efsanesine göre güreşirken ölen iki gencin mezarlarının bulunduğu 'Selim Mezarı' adıyla anılan yerde davul ve zurna seslerinin yankılanmasıyla karşılaşırırdı. Davulcu ve zurnacılar gelen misafirleri karşıladıktan sonra Ağa'nın adamı, sırtına al çuha örtülü güzel bir tayla konukları selamladı. Al çuha örtülü tay, gelen konuklara gösterilen saygıının bir ifadesiydi.

Gelen konuklarla birlikte oluşturulan alay, Er Meydanı'na gelir ve önce Ağa'nın çadırına uğrancı getirilen hediyeler sunulurdu. Kırkpınar Ağası da, konuklar tarafından getirilen hediyeleri ödül olarak pehlivanlara dağıtırdı.

Bu merasimden sonra Kırkpınar Güreşleri'nde gelin ilk güne. Davullar ve zurnalar eşliğinde başlayan ilk gün "Yörük Koşusu" adı verilen at yarışı yapıldı. O dönemde yapılan at yarışı da en az güreşler kadar önem taşırdı. Bu yarışta birinci gelenlere ödüllerini Kırkpınar Ağası tarafından yarışın bitiminde verildi.

İkinci günün sabahında güreşler başladı. Ünlü pehlivanlardan bazıları da bu güreşlerde

hakemlik yapardı. Aslına bakılırsa Kırkpınar'da hakemlik yapılmasına gerek duyulmadan pehlivan yenildiğini centilmence kabullenirdi.

Hidrellez sabahı gelip çattığında başpehlivanlık için güreş tutulmaya başlanır. Er Meydanı'nda davullar daha bir hızla tokmakları ve zurnalar daha bir hızla üfleinirdi. Başpehlivan olmak isteyen pehlivanlar kırın kirana bir yarışın içine girdi.

Başpehlivanlık için tutulan güreşler çoğu zaman akşamın geç saatlerine kadar sürerdi.

Güreşler tamamlandıktan sonra "Başpehlivan" belli olur ve Kırkpınar Ağası tarafından ödüllendirilirdi. Ödül töreninin ardından yörenin en ünlü hafızları mevlit okudu. Civar köylerden getirilen fakir çocukların da Kırkpınar Ağası tarafından sünnet ettiriliyordu.

Güreşlerin son akşamı gelecek yılın Kırkpınar Ağası'nın seçimi yapıldı. Tellal, kucagında taşıdığı kuzuyu bir çadırın önünde bırakır, çadır hangi köyün ağasının ise gelecek yılın Kırkpınar Ağası o kişi olurdu. Kırkpınar Güreşleri'nde Ağa olmak bir köy ağası için en önemli şereflerden biriydi. Davulcular, zurnacılar yeni seçilen Ağa'nın çadırı önünde sıraya girer ve Ağa'yı kutladı.

Ertesi sabah gün ışımıya başladığında konuklar, Kırkpınar Çayırlı'ndan ayrılarak köy ve kasabalarına geri dönerdi. Herkes birbiriley vedalaşır ve gelecek yılın güreşlerinde buluşmak üzere sözler verilirdi.

Yüzyıllardır süregelen Ata yadigarımız güreşler, çok zengin geleneksel motiflerle başlar ve biterdi. Bu geleneklerin büyük bir kısmı bugün de uygulanmaktadır.

Vali Fahri Yücel, Belediye Başkanı Cengiz Varnatopu ve Ağa Saït Yavuz 641. Kırkpınar'da
641. Kırkpınar Güreşleri
Ödül Töreni

Kırkpınar; A Seven-Century Tradition

Perceiving the Kırkpınar wrestling contests merely as a souvenir from our ancestors would be a mistaken approach. The historical Kırkpınar Wrestling is not only a sports activity but also a continuity of our cultural heritage. The festivals held from the beginning to the end of the Kırkpınar Wrestling evidence that this heritage is still alive with all of its beauty.

Kırkpınar Wrestling starts three days before the Hıdrellez every year and continue till the Hıdrellez evening. Kırkpınar Master, who undertakes the organisation of the year's wrestling contests, invite the society by sending red-bottom candles to the villages and small towns in the neighbourhood. The participants of the festival prepare their best clothing and get special shaves at their village barbers.

People going to Kırkpınar carefully choose their gifts to give to the Kırkpınar Master. These gifts should befit the dignity of the

Master as well as that of Kırkpınar.

As the festival date approaches, Master people pitch tents on the meadow area. At one side of the area, some amount of food is piled up and large kettles are prepared for cooking. The Kırkpınar Master often visits the place to check the preparations. This is also important for the Master's reputation as he/she will be respected depending on how good the organisation is. "Er meydanı" (brave man ring) becomes also a fair with many people selling their goods.

Guests visit Kırkpınar Meadow the night before the wrestling contest. Guests who come by carriages and on horses are greeted at "Selim Mezarı" (Selim Grave), where according to a legend two young men who died while wrestling were buried, with drums and shrill pipes. Then the Master's man greets the guests on a beautiful foal with red broadcloth on it. The red broadcloth is an expression of the respect to guests.

Güres
Fotoğraf: Behiç Gündan

Visitors come to "Er Meydanı" after visiting the Master's tent to offer their gifts. Kırkpınar Master dissipates the gifts to chief wrestlers as award.

Following the ceremony, Kırkpınar Wrestling Contests start. On the first day of the championship, which starts with a playing of drums and shrill pipes, a horse race called the Yörük Koşusu (Nomadic Race) is organised. This horse race is considered as important as the wrestling itself.

Wrestling starts in the morning of the following day. Some of the famous chief wrestlers are the referees. In fact, there is no need for any referee because at Kırkpınar, a chief wrestler accepts the defeat in a gallant manner.

In the morning of Hıdrellez, the wrestlers start to wrestle to become the chief wrestler. Drums and shrill pipes are played again. Chief wrestlers start to wrestle severely.

Most of the time, wrestling continues until late in the evening.

When wrestling contests are finished and the "chief wrestler" is known, he is awarded by the Kırkpınar Master. After the award ceremony the well-known Muslim preacher of the region preaches. Poor children from neighbour villages are circumcised.

At the last night of the wrestling contest, Kırkpınar Master of the following year is selected. The town crier leaves a lamb in front of a Master's tent. The following year's Kırkpınar Master will be the owner of that tent who has come from another village. Becoming the Kırkpınar Master is an honour

Sarayçı'nde Ağalar Yolu
Peşrev
Hakemler

(Fotoğraflar: Enver Şengül)

Sarayıçı

Balkan Savaşı sonunda tarihi Kırkpınar Çayırları'nın bulunduğu alan Türk topraklarının dışında kalmıştır. Yaklaşık 7 asırlık bir geçmişi olan Kırkpınar'ın, bu sebeple sona ermesi kabul edilemezdi. Öncelikle sınırlarımız içerisinde yeni bir Kırkpınar güreş alanı bulunmalydı.

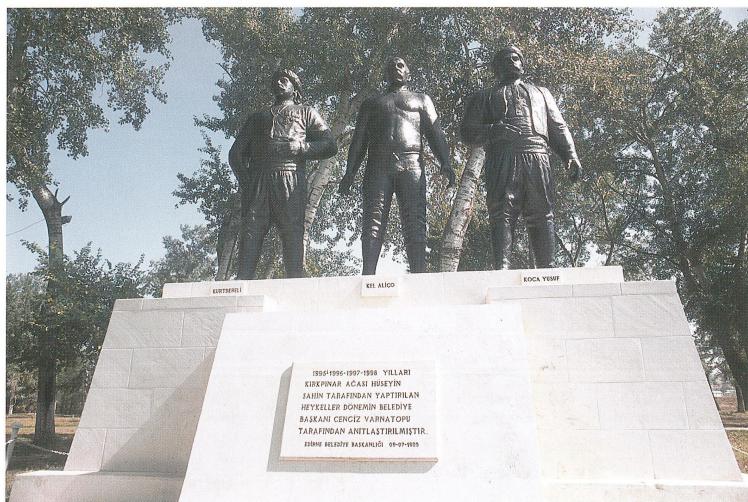
Kırkpınar güreşlerine ve tarihi mirasımıza gönül veren Edirneliler de, Milli Eğitim Müdürü ve Türkocağı Başkanı İsmail Habib Sevük öncülüğünde, Şevket Ödül, Ekrem Demiray, Tevfik Sülün, Nazım, Mehmed ve Şazi Bey işi üstlenir. Tarihi Kırkpınar Çayırları'na en yakın yerin serhat şehrimiz Edirne olduğuna karar veren gönüllüler, Kırkpınar güreşlerini yeniden canlandırma ve yaşatma karar alır. Öncelikle yeni Kırkpınar meydanı bulmak için çalışmalarla başlanır.

Kırkpınar Meydanı'nın Tunca Nehri'nin üzerindeki yarımadada bulunan Edirne

Sarayı'na ait alanda olması düşünültür. Osmanlı padişahlarının sultanat yıllarda kullandığı bir yer olması nedeniyle Edirneliler buraya "Sarayıçı" diyorlular. Burası geçen yüzyıllarda işgaller, doğal afetler ve bakımsızlık yüzünden harabe halini almıştı. Bu harabe alan, gerekli bakım ve onarımından geçirildikten sonra Kırkpınar Güreşleri'nin yeniden yapılabilmesi için hazırlanır.

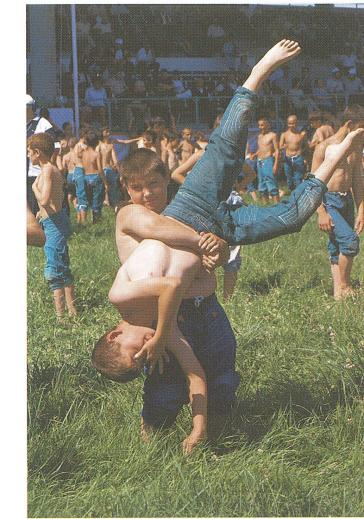
1923 yılının Mayıs ayında burada bir "Kırkpınar Güreşleri" denemesi gerçekleştirilir. Edirnelilerin büyük ilgi ve coşkuyla izlediği güreşler tamamlandığında buranın, Kırkpınar Güreşleri için en uygun yer olduğu anlaşılır.

Bu denemenin başarılı sonuç vermesiyle Kırkpınar Güreşleri, resmen ve fiilen 1924 yılı Mayıs ayında başlıyor. Böylece Sarayı'nde yapılan güreşler "Cumhuriyet Dönemi"nin ilk resmi güreşleri olarak tarihteki yerini aldı. 1925 yılında "Kırkpınar Güreşleri" adını alarak günümüze kadar geldi.

Sarayıçı'nde Adalet Kasrı
(Fotoğraf: Hicri Tunç)

Sarayıçı'nde Pehlevanlar Anıtı
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Mehteran
Minik Güreşçiler
(Fotoğraf: Behiç Gündalan)

Güreş
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Kırkpınar'ın Efsanevi Pehlivanları

GADDAR KEL ALİÇO

(1844-1913)

Plevne'nin Ozikoviçä Köyü'nde doğdu. Yağılı güreşerin en şöhretli ismi, başpehlivanlığı 26 kez kazanan Kel Aliço'dur. Kavasoğlu İbrahim Pehlivan tarafından Kara İbo ile birlikte Abdülaziz döneminde saraya alındı. Sert güreştiği için "gaddar" namıyla anıldı. Huzur güreşlerinde Sultan Abdülaziz'in başpehlivanlarından Makarnacı Hüseyin ve Arnavutoğlu Ali Pehlivanlarla güreşti. Kavasoğlu'ndan sonra Kırkpınar'a katılarak Sarayı meydanında efsanevi güreşler yaptı. 1894'e kadar başpehlivanlık unvanını kimseye kaptırmadı.

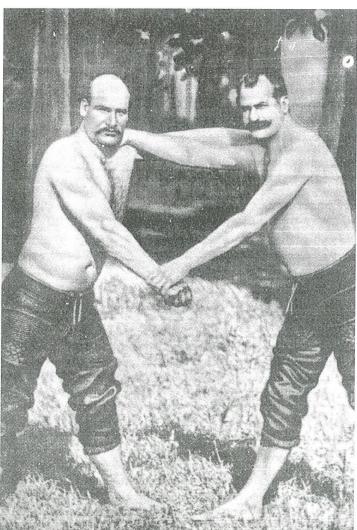
KOCA YUSUF

(1859-1898)

Bulgaristan'ın Şumnu iline bağlı Karalar Köyü'nde doğdu. Güreşi Kel İsmail Pehlivan ve Pomak Osman Pehlivan'dan öğrendi. Başa soyunduğu yıllarda Aliço Kırkpınar Başpehlivanı'ydı. "Türk gibi kuvvetli" sözü Fransa'da onun için söylemişmiştir. Başa soyunduğu günden beri hiç yenilmediği için" gökte nasıl bir güneş varsa, yerde de yalnız bir Yusuf vardır" diye övünür. Çağıının ünlü pehlivanlarıyla gürestikten sonra Fransa'ya gitti. Birlikte olduğu Türk güreşçiler ve Fransız güreşçilerle güreşti. Fransa'dan ayrıldıktan sonra Amerika'ya giden Yusuf, Amerikalı güreşçilerle yaptığı karşılaşmalardan önemli mikarda para kazandı. Yurda dönmek üzere New York'tan hareket eden Bourgogne vapuru binen Koca Yusuf, geminin batmasıyla trajik bir şekilde yaşamını yitirdi.

| Aliço Koca Yusuf ile

| Aliço ve Kara İbo Pehlivan

Koca Yusuf |

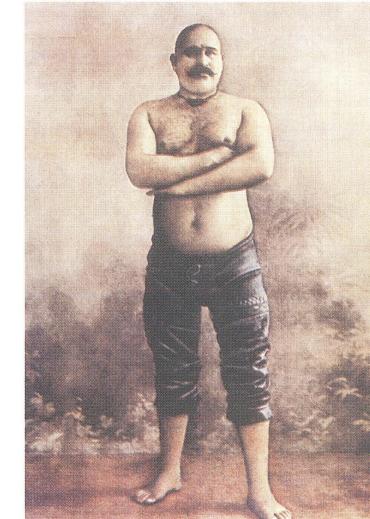
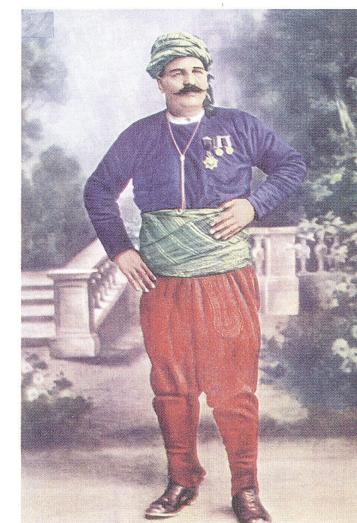
Adalı Halil Pehlivan |

KURTDERELİ MEHMET

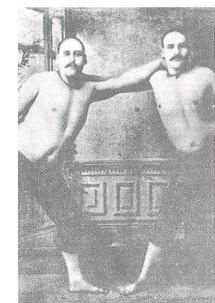
(1872-1939)

Bulgaristan'ın Tırnova ili Selvi Kazasının Bukurova Köyü'nde doğdu. Ailesi savaş nedeniyle göç ederek Balıkesir'in Kurtdere Köyü'ne yerleştii. Döneminin ünlü pehlivanları Katrancı Mehmet, Koca Yusuf, Adalı Halil ile başa güreşti. Koca Yusuf ve arkadaşlarını Paris'e götürlen Doublier tarafından Katrancı Mehmet Pehlivan ile birlikte Kurtdereli de Paris'e götürüldü. Burada Fransız ve Bulgar güreşçilerle güreş tuttu. 1899 Kırkpınar'ında Adalı Halil ve Kara Osman'ı yenerek Kırkpınar Başpehlivani oldu. Tekrar Avrupa'ya giderek Berlin ve Paris'te büyük güreşçilerle karşılaştı. 1931 yılında Ankara'da "Ben her güreşte arkamda Türk milletinin bulunduğu ve millet şerefini düşünürüm" sözleri üzerine Atatürk, kendisine spor tarihimize geçen mektubu yazarak takdirlerini bildirdi ve 1000 lira ile ödüllendirdi.

| Kurtdereli Mehmet Pehlivan

| Kurtdereli- Katrancı Mehmet

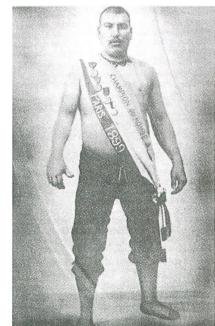
ADALI HALİL

(1866-1925)

Yağılı güreşin efsanevi ismi Edirne'nin Adaçi bucagının Kiliçi Köyü'nde doğdu. Koca Yusuf'un, Aliço'nun başpehlivanlığını zorladığı yıllarda başa güreşmeye başladı. Ustası Aliço'dur. Köyleri yakın olduğundan Aliço'ya yaklaşıarak onun ustalığından ve ününden yararlandı. Koca Yusuf, Katrancı, Kurtdereli ile güreşti. 1899 yılında Amerika'ya gitti. Para kazanarak yurda döndü. Hamburg, Berlin, Liege ve Viyana'da güreşlere katıldı. Kırkpınar'da defalarca başpehlivanlık kazandı. Amerikalıların "Sultanın Aslanı" şanını taktığı, yaşamı kahramanlıklarla dolu Adalı Halil, örnek kişiliği takdir edilen ve güreş tarihimizin altın çaganın en önemli birkaç isminden biridir. Her yıl Kırkpınar Güreşleri onun mezarını ziyaretle başlar.

KARA AHMET (1871-1902)

Kırkpınar'da başpehlivanlığı olmamakla birlikte, 1899 yılında Paris'te yapılan Dünya Şampiyonasında grekoromende Dünya Şampiyonu olmuş güreş tarihimizin önemli isimlerindendir.

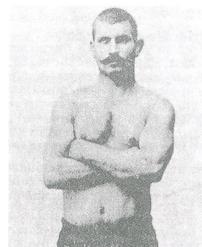

KAVASOĞLU İBRAHİM

(1827-1908)

Plevne ilinin Lofça kasabasının Letniça Köyü'nde doğdu. 1870'den önce Kırkpınar'da başpehlivan oldu. Şöhretini duyan Sultan Abdülaziz onu saraya aldı. Sarayın başpehlivanlığını, Arnavutoğlu Ali Osman Pehlivan'dan aldı.

| Herveleci İbrahim

KAZIKÇI KARA BEKİR

(1825?-?)

Deliormanlıdır. Üstün kuvvetli olması ve "diş kazık" oyunuunu iyi yapmasından ötürü "kazıkçı" adıyla anıldı. Zamanının en büyük pehlivanlarındandır.

ARNAVUTOĞLU ALİ

(1825?-?)

Kastamonu'nun Cambaz Köyü'ndendir. Abdülaziz döneminde saraya alınan yüz yılın büyük pehlivanlarındandır. Hiç yenilgi yüzü görmedi.

KARAİBO

(1838-?)

Plevne'nin Lofça kasabasına bağlı Letniça Köyü'nde doğdu. Sultan Abdülaziz döneminde saraya şamdancıbaşı olarak görev aldı. Dünyaca tanınan ünlü pehlivanlarımızdanıdır.

MAKARNACI HALİL HÜSEYİN

(1845-1910)

Silistre'nin Suh Köyü'nde doğdu. 1870 yıllarında şöhreti duyulunca saraya alındı. Sarayda Aliço ve Kara İbo ile güreşler yaptı.

KIZILCIKLI MAHMUT

(1880-1931)

Silistre'nin Kızılıcık Köyü'nde doğdu. Nakkaşlı Eyüp, Kara Emin, Sebeblili Hüseyin, Madaralı Ahmed gibi döneminin pehlivanlarıyla güreşti. Fransa ve Amerika'ya güreşmek için bir kaç kez gitti.

HERGELEÇİ İBRAHİM

(1862-1917)

Razgrad Kasabasının Ezerce Köyü'nde doğdu. At çobanlığı yaparken güreşe başladığından hergeleci sanya anıldı. Oyun yeteneği ile tanındı. Kara Ahmed'i yetiştirdi. Onunla Paris'e, Rusya'ya giderek güreşlere katıldı.

ZEYTİNBURUNLU ALİ AHMED

(1884-1955)

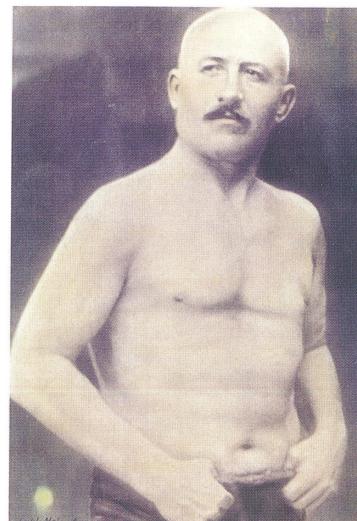
Erdekli dir. Zeytinburun Askeri Fabrikasında çalıştığı sıradır güreşe başladı. Çatalca, Hayrabolu, Gemlik panayırlarında başı kazandıktan sonra, 1906 yılında Kırkpınar Başpehlivanlığı'ni kazandı.

KATRANCI MEHMET

(1859-1928)

Şumnu Kadi Köyü'ndendir. Kurtdereli Mehmet ile yaptığı güreşlerle ünlendi. 1898 yılında Paris'e giderek burada güreşti. Sultan Abdülaziz ile güreştiği söylenir.

| Kızılıcıklı Mahmut

Cumhuriyet Dönemi Başpehlivanları

- 1924 Benli Abdullah
1925 Geçkinli Yusuf
1926 Edirneli Kara Emin
1927 Manisali Rıfat
1928 Mandıralı Ahmet
1929 Gostivarlı Mütayim
1930 Bandırmalı Kara Ali Acar
1931 Bandırmalı Kara Ali Acar
1932 Bandırmalı Kara Ali Acar
1933 Bandırmalı Kara Ali Acar
1934 Gostivarlı Mütayim ile Tekirdağlı Hüseyin yenişemedi
1935 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1936 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1937 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1938 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1939 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1940 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1941 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1942 Tekirdağlı Hüseyin Alkaya
1943 Babaeskili İbrahim Erdi
1944 Hayrabolu Süleyman Ertaş
1945 Babaeskili İbrahim Erdi
1946 Sındırgılı Şerif Ünal
1947 Düzceli Çolak İsmail Atay ile Hayrabolu Süleyman Ertaş birlikte diskalifiye edildi.
1948 Babaeskili Mustafa Yenici
1949 Sındırgılı Şerif Ünal
1950 Hayrabolu Süleyman Ertaş
1951 Adapazarlı İrfan Atan
1952 Balıkesirli Tarzan Mehmet
1953 Adapazarlı İrfan Atan
1954 Samsunlu İbrahim Karabacak
1955 Adapazarlı İrfan Atan
1956 Samsunlu İbrahim Karabacak
1957 Bandırmalı Kara Hasan Acar
1958 Adapazarlı Adil Atan
1959 Samsunlu İbrahim Karabacak
1960 Samsunlu İbrahim Karabacak
1961 Sındırgılı Mehmet Ali Yağıcı
1962 Hakem Kurulu "Başpehlivanlığa layık güreşi yoktur" kararı verdi.
1963 Adapazarlı Sezai Kanmaz

| Madalyalar
(Fotoğraf: Behiç Güneran)

Cumhuriyet Döneminin Namlı Pehlivanları

Bandıraklı Kara Ali Acar

BANDIRMALI KARA ALİ ACAR (1900-1981)

Bandırma'nın Erikli Köyü'nde doğdu. 1930, 1931, 1932 ve 1933 yıllarında 4 kez Kırkpınar Başpehlivanlığı kazandı. Oğlu Hasan Acar 1957 yılı Kırkpınar Başpehlivanlığını, torunu Sabri Acar da 1979 yılı başpehlivanlığı kazandı.

TEKİRDAGLI HÜSEYİN ALKAYA (1908-1982)

Kircaali'nın Alkaya Köyü'nde doğdu. Cumhuriyet tarihinin en çok başpehlivanlık kazanan güreşçilerindenidir. 1934 yılı güreşlerinde Gostivarlı Mülayim Pehlivanı yenemedikten sonra, 1935 ile 1942 yılları arasında 8 kere başpehlivanlığı kazandı.

ADAPAZARLI İRFAN ATAN

1928 yılında Sakarya'da doğdu. 1951, 1953 ve 1955 yılında Kırkpınar Başpehlivanlığını kazandı. 1952 Helsinki Olimpiyatlarında ağır siklette dünya dördüncülüğü, Napoli'de dünya üçüncülüğü kazandı.

Hayrabolu Süleyman Ersoy

ORDULU MUSTAFA BÜK (1933-1982)

Ordu'da doğdu. 1966, 1967 ve 1968 yılları Kırkpınar Başpehlivanlığını kazanarak altın kemer aldı.

KARAMÜRSELLİ AYDIN DEMİR

1976, 1977 ve 1978 yıllarında 3 kez Kırkpınar Başpehlivanlığını kazanarak altın kemerin sahibi oldu.

DENİZLİLİ HÜSEYİN ÇOKAL

1950 doğumlu. 1982, 1983 ve 1984 yıllarında Kırkpınar Başpehlivanlığını kazanarak altın kemer aldı.

SAMSUNLU İBRAHİM KARABACAK

1930 yılında Samsun'da doğdu. 1954, 1956, 1959 ve 1960 yıllarında Kırkpınar Başpehlivanlığını kazandı. 1958 yılında minderde, dünya üçüncüsü oldu.

Tekirdağlı Hüseyin Alkaya

Ordulu Mustafa Bük

Karamürselli Aydın Demir

Denizlili Hüseyin Çokal

KARAMÜRSELLİ AYDIN DEMİR

1976, 1977 ve 1978 yıllarında üç yıl üst üste başpehlivanlığı kazanarak altın kemerin sahibi oldu.

DENİZLİLİ HÜSEYİN ÇOKAL

1982, 1983 ve 1984 yıllarında başpehlivanlığını kazanarak altın kemer sahibi pehlivanlarımız arasında yer aldı.

KARAMÜRSELLİ AHMET TAŞÇI

Cumhuriyet dönemi Kırkpınar Güreşleri'nin en çok başpehlivanlık kazanan ismi. 1990, 1991 ve 1992 yılında 3 kez üst üste başpehlivanlığı kazanarak altın kemerini aldı. 1993 güreşlerinde de başpehlivanlığı kazandıktan sonra, 1995, 1996 ve 1997 yıllarında tekrar üst üste 3 yıl başpehlivan oldu. Güreş tarihimizin şöhretli isimleri arasında yerini alan Karamürselli Ahmet Taşçı, 1999 ve 2000 yılı Kırkpınar Başpehlivanlığını da kazanarak toplam dokuz kez başpehlivanlık ünvanının sahibi oldu.

Karamürselli Ahmet Taşçı

Samsunlu İbrahim Karabacak

Kırkpınar'ın Geleneksel Değerleri

Hüseyin Şahin 1995-1998 arasında 4 yıl oğluk yapmış

KIRKPınAR AğASI

Tarhi Kırkpınar Güreşleri'nin asırlardır süren geleneklerinden de biri Kırkpınar Ağalığıdır. Günümüzde açık artırmada ortaya konan koça en çok parayı veren kişi bir sonraki yılın Kırkpınar Ağası olarak belirlenir. Ağası, Kırkpınar'a pehlivanları ve seyircileri çağırır, yanışmalan düzenler, konukları karşılar, ağırlar, yemek ve yatacak yerlerini belirler, geleneklere uygun olarak güreşlerin yapılmasını sağlar, kazanan pehlivanlara ödüller verir ve güreş alanında güvenliği sağlar. Günümüzde bu gelenekler kısmın uygulanmakla birlikte, organizasyonu Edime Belediye Başkanlığı yürütürmektedir.

Cazgar
Fotoğraf: Enver Şengül

CAZGIR (DELLAL)

Kırkpınar'ın tarihinde değişmeyen geleneklerden biri cazgırılıktır. Dellal da denilen cazgır, güreşlere katılan pehlivanları seyircilere, diğer güreşçilere ve hakemlere tanır. Cazgının gür sesiyle salavat okuyarak pehlivanların maharederini, kuvvetli ve zayıf yönlerini, oyun tarzlarını ve lakinaplanını söylemesi önemli bir gelenektir. Güreş kurallarına uygun şekilde seyircileri coşturacak sözler söyleyebilmesi cazgının özelliği.

DAVUL-ZURNA

Güreş, dünyada davul ve zurna eşliğinde yapılan ender sporlardan biridir. Davul ve zurna güreşlerin en önemli öğelerindendir. Davulcu ve zurnacılar çaldıkları müzicle pehlivanları ve izleyicileri coştururken güreşleri de takip ederler. Güreşçilerin uyguladığı oyun stilini izleyen davulcu ve zurnacılar, buna uygun çaldıkları havayla oyunu renkli hale getirirler. Böylece güreşçilere de mesaj vermiş olurlar.

ALTIN KEMER

Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren Kırkpınar Güreşlerinde, üç yıl arkasında başpehlivanlığı kazanan kişi 'Altın Kemer' alır. Tekirdağlı

Hüseyin Alkaya, Cumhuriyet Dönemi'nin ilk 'Altın Kemer' alan pehlivanı olarak adını Kırkpınar Güreşleri'nin tarihine yazdırıldı.

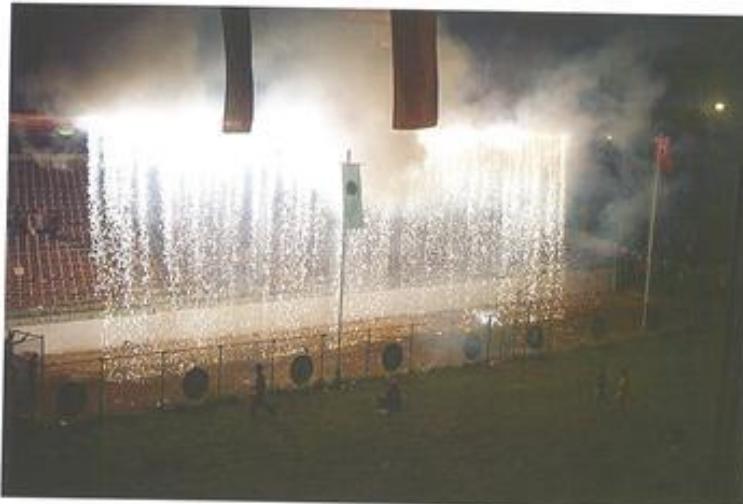
Dövülceler
Fotoğraf: Enver Şengül

Kışpet
Fotoğraf: Behiç Gündüz

Pesrev
Fotoğraf: Enver Şengül

641. Kırkpınar Kültür Etkinlikleri Haftası

Sarayıç'te Hava Fışık Gösterisi
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Uluslararası Halkoyunları Yarışı

641. Kırkpınar Güreşleri ve Kültür Etkinlikleri Haftası kapsamında Sarayıç ve Selimiye Meydanlarında ücretsiz halk konserleri ve uluslararası halkoyunları gösterileri yapıldı. Etkinliklerde Mersin, Diyarbakır, Muğla, Zonguldak, Erzurum, Çorum ve Ankara halkoyunları toplulukları yer aldı. Yurtdışından da katılımın olduğu gösterilere Kazakistan, Arnavutluk, Polonya, Makedonya, Azerbaycan, Gürcistan, Bosna-Hersek, Romanya, Türkmenistan, Bulgaristan, Yugoslavya ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden ekipler kendi

İlkelerinin halkoyunlarını sergiledi.

Yerli ve yabancı halkoyunları ekiplerinin katılımlıyla bu yıl birincisi gerçekleştirilen "Kırkpınar Uluslararası Halkoyunları Yarışı"nda Gürcistan birinci, Türkmenistan ikinci ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti üçüncü oldu.

Etkinliğin devam ettiği hafta boyunca Rumeli Türküleri, Edirne Devlet Türk Müziği Korosu, Tasavvuf Musikisi ve Sema gösterisi yapıldı. Ayrıca bu yıl üçüncüsü düzenlenen Türk-Yunan-Bulgar Dostluk Gecesi düzenlendi.

Ücretsiz Halk Konserleri

Sponsor firma ve Edirne Belediyesi'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği ücretsiz halk konserleri haftaya renk kattı. Etkinliğin altıncı akşamında Sarayıç ve Selimiye Meydanlarında düzenlenen Özcan Deniz ve Elif Altıntaş konserini yaklaşık olarak 25 bin kişi izledi. Konser bitiminde gerçekleştirilen havai fişek gösterisiyle Edirne semalarında şenliğin coşkusunu yankıldı.

Dia Gösterisi

Kırkpınar Güreşleri ve Kültür Etkinlikleri Haftası nedeniyle Edirne Fotoğraf Amatörleri Derneği tarafından "Edirne" konulu bir dia gösterisi yapıldı.

Karagöz ve Kukla Gösterisi

Etkinlik kapsamında düzenlenen Hacivat-Karagöz ve Kukla gösterileri ile de şenliğe katılan çocuklar umutulmadı.

Spor Müsabakaları

Her yıl gerçekleştirilen Kel Aliço Güreş Müsabakası, Kırkpınar Satranç Turnuvası, Kırkpınar Hali Saha Futbol Müsabakası, Kırkpınar Atletizm Yarışı ve Kırkpınar Yaşa Grupları Yüzme Müsabakası ve sponsor firmalarının düzenlediği Streetball Yarışı Kırkpınar Haftası'na renk kattı.

Resim ve El Sanatları Sergisi

Sarayıç'te bulunan tribünde açılan standarda resimler ve çeşitli el sanatları çalışmalar sergilendi.

Trakya Ev Yemekleri Yarışı

Bu yıl 11. si düzenlenen Trakya Ev Yemekleri Yarışı'nda ev hanımları yaptıkları farklı ve birbirinden güzel yemeklerle çeşitli dallarda kıyasıya yarıştı. Rüstempaşa Kervansaray Otel'de yapılan yarışmadada jury üyeleri birbirinden lezzetli yemekler arasında seçim yapmakta oldukça zorlandı.

Selimiye'de Hava Fışık Gösterisi
(Fotoğraf: Enver Şengül)

Er Meydanı'na Yeni Çehre

Kırkpınar Güreşleri'nin yapıldığı Sarayıçı Er Meydanı'nda bulunan tribün 19 bin kişi kapasitelidir. Şeref tribünü, ağa tribünü, hakem kulesi ve basın tribünü de bu sayıya dahildir. Tribünler 9 bölümden oluşuyor ve 10 seyirci giriş kapısı bulunuyor. Betonarme olan tribünlerin üst bölümü uzay çatı sistemi ile kapatıldı.

Edirne Belediyesi tarafından yapılan çalışmalar:

Sarayıçı Tribünü'nün alt bölümleri hafta boyunca kültürel ve sanatsal etkinliklerle bu amaçlı çeşitli sergilere ayrıldı. Burada ayrıca halka açık bir mescit, bir tuvalet, bilet satış yerleri ile merkezi istisma sistemi bulunmaktadır.

Şeref tribünü ve VIP salonu genişletilerek gelen konukların daha rahat etmeleri amaçlanmıştır. Aynı tribünün altında bulunan tuvaletler genişletilerek modern tarzda erkek ve bayan bölümü olarak yeniden inşa edildi.

Ayrıca şeref tribününün girişine Edirne ve Kırkpınarı temsil eden amblemler konuldu.

Kırkpınar Meydanı'nda bulunan 3 Pehlivan Anıtı'nın etrafı da çevrilierek korunmaya alındı.

Edirne Belediyesi tarafından pehlivanların duş ve soyunma odaları yıkılarak yerine modern cabinler yapıldı. Baş ve başaltı pehlivanlarının duş ve soyunma odaları ile diğer boylardaki pehlivanların duş ve soyunma odaları genişletilerek daha kullanışlı hale getirildi.

Kırkpınar Evi

Edirne Belediye Başkanlığı'ncı geçtiğimiz yıl 640.'sı düzenlenen Tarihi Kırkpınar Güreşleri ve Kültür Etkinlikleri Haftası'nda açılışı yapılan Kırkpınar Evi, bu yıl da ziyaretçi akınına uğradı.

Kırkpınar gelenegini yaşatmak ve gelecek kuşaklara müze niteliği taşıyan bir arşivle aktanmasını hedefleyen Edirne Belediye Başkanlığı, 2001 yılında Belediye Binasının bulunduğu bahçe içindeki eski Belediye Sağlık Müdürlüğü binasını restore ederek Kırkpınar Evi haline getirdi.

Kırkpınar'a yıllarca emeği geçmiş ağa, pehlivan, gazeteci ve eski belediye başkanlarının elinde bulunan Kırkpınar'a özgü dökümün ve eşyaların Edirne Belediye Başkanlığı'na bağışlanması ile oluşturulan Kırkpınar Evi, bu tarihi organizasyona aynı bir özellik kattı.

Kırkpınar'ın birçok ögesinin bulunduğu bina Kırkpınar Haftası dışında da yılın her

günü ziyaretçilere açık tutuluyor. Kırkpınar Evi ayrıca, Edirne Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün de hizmet binası olarak kullanılıyor.

Edirne Belediyesi, Kırkpınar Evi'ni daha da zenginleştirip genişletecek burayı Kırkpınar Müzesi haline getirmeyi amaçlıyorlardı, belediye binasının yanında bulunan eski Edirne evlerinden birini satın almayı planlıyor. Bu amacıyla başlatılan çalışmalar halen devam ediyor.

Estif 2002 Fuarı

İkinci 2001 yılı Kırkpınar Haftası'nda gerçekleştirilen Edirne Sanayi ve Ticaret Fuarı, bu yıl Edirne Belediyesi koordinatörliğinde daha kapsamlı ve uluslararası bir boyutta ikinci kez Edirnelerin hizmetine açıldı. 42 dönümlük bir alana kurulan fuan, 641. Tarihi Kırkpınar Güreşleri ve Kültür Etkinlikleri Haftası süresince binlerce kişi ziyaret etti. Fuanın önemizdeki yıl da tekrarlanması amaçlanıyor.

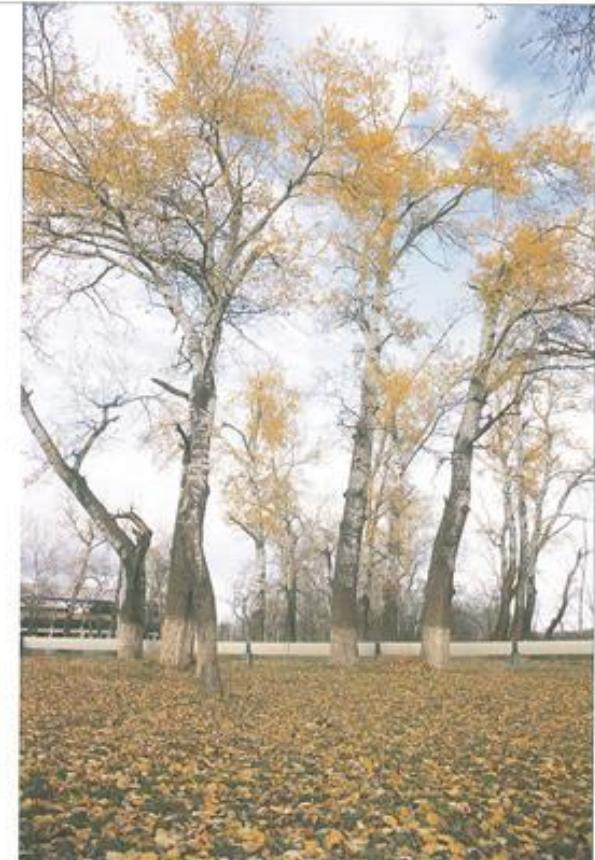
Serapçı
(Fotoğraf: Behiç Günalı)

SARAYIÇİ'NDE YAPILMASI HEDEFLENEN ÇALIŞMALAR

Edirne Belediyesi, Sarayıçi alanının Kırkpınar Etkinlikleri'nin dışında da yılın her günü değerlendirilecek bir mekan haline getirilmesi için çalışma başlattı.

Bu amaçla, Çekül Tasarım Bölümü sorumlusu Yüksek Mimar- Restoratör Mehmet Alper tarafından bu alanın, Kırkpınar Kamp ve Spor Tesisleri olarak Edirnelerin hizmetine sunulması için bir proje hazırlandı.

Spor kompleksi, fuar ve kültürel-sosyal aktivitelerin yapılabileceği alanların yer aldığı proje kapsamında, Edirne Belediyesi ilk etep Sarayıçi'ndeki toplam 153 bin metrekarelik alanın kamulaştırılması için yasal çerçevede girişimlerini başlattı. Bu çığmanın tamamlanmasıyla proje uygulamasına geçilmesi amaçlanıyor. Projenin hayatı geçirilmesi ile ilgili bakanlıklar düzeyinde de girişimlerde bulunuldu.

Edirne, İhmal Edilmiş Kimlikten Kurtarılıyor

Cengiz Varnatopu
Edirne Belediye Başkanı

Kültür ve tabiat varlıklarımız ülkemizin temel taşındır. Kültürel varlıklarımızı her kim olursa olsun korumak ve yaşatmak zorundadır. Osmanlı Başkenti kimliğini sonuna kadar koruyan, birçok dine mekan olmuş, birçok toplumun izlerini taşıyan Edirne, dünyadaki ve Balkanlar'daki son gelişmeler işliğinde çok yönlü değerlendirmelere konu olmaktadır. Başta Yunanistan ve Bulgaristan olmak üzere Avrupa Birliği Topluluğu'na üye ülkeler ile yaşanan son gelişmeler, doğal ve kültürel varlıkların korunması, kentsel dokuların iyileştirilmesi, geliştirilmesi çalışmalarına hız kazandırmıştır. Bu bağlamda kamu, özel, yerel ve sivil bireylitelğine dayalı bölgedeki eğitim kurumlarının dikkate alın çok yönlü programı kazanılırılmıştır. Kısa-orta-uzun dönemde, ulusal çizgi ve uluslararası boyutu dikkate alan projeler; başta Edirne olmak üzere Trakya'da bölge ölçüğünde girişimleri gündeme getirmiş ve sınırlı boyutlarında da olsa somut ömeklere gidilmesi sağlanmıştır. Burada en büyük başarı, hedeflere uygun projelerin üretilmesi değişik kurumların destekleri ve katılımlıyla görünür bir sonuca ulaşılmasıdır. Bu aşamada da uluslararası bir katkı çok yönlü değerlendirildiğinde hem

doğal varlıklar bütünlük içinde korunmuş olacak hem de yeni işlevlerle birlikte kent yaşamı çeşitliliğe dayanır bir zenginleşmeye ulaşacaktır.

Edirne şehrinin ihmal edilmiş bir tarihi kent kimliğinden kurtarmak için belediyeümüz çalışmalar başlatmıştır. Göreve başladıkten sonra ilk olarak, Edirne Valiliğinin de desteği ile Edirne'nin eski ev ve konaklarının bulunduğu Kaleiçi semti ele alınmıştır. Edirne'nin dinlenmesini yansitan bu semtindeki mevcut yaklaşık 250 adet tarihi ev ve konakın restorasyonu için bir proje gerçekleştirilmiştir. Tarihi Alipaşa Çarşısı'nın orta kapısının doğrudan aynıldığı Saracılar Caddesi ile Kaleiçi'ni bağlayan Alipaşa Ortakapı Caddesi üzerindeki (Kaleiçi semtinde) ilk etapta 25 adet ev tamamen belediyemiz personelinin uğraşları sonucu dış cephe onarımı yapılmıştır. Buralarda yaşayan vatandaşlarımızın büyük katkılara sağladığı çalışmalarımız, uzman direktifleriley binalann asılanna sadık kalınarak yürütülmüştür. Kaleiçi semtinin diğer kısımlarındaki evlerin restorasyonu için önumüzdeki aylarda yeni bir çalışma başlanacaktır. Yine bu proje kapsamında aynı semt sınırları içinde bulunan tarihi 'Su Terazisi' de restore edilmiş, etrafı düzenlenerek koruma altına alınmıştır.

Şehrimizin kent merkezi konumundaki tarihi Saracılar Caddesi'ndeki binalann düzenlenmesi ile ilgili de belediyemiz çok kapsamlı bir projenin başlama aşamasındadır.

Ayrıca Atatürk Meydanı, Saat Kulesi, Kadın Hakkı Parkı, Eski Cami çevresinde de tarihi dokuya uygun olarak çalışmalar yapılacaktır. Amacımız Saracılar Caddesi'ne alternatif olarak yeni bir yolu açılarak, bu tarihi mekanın tamamen yaya yoluna tahsis edilmesidir. Proje kapsamında bu cadde üzerindeki Eski Edirne Konakları, evleri, eski Rum evleri restorasyona tabi tutulacaktır.

Bir diğer projemiz de, şu anda Belediye Makine İkmal Bakım ve Onarım Müdürlüğü'nden bulunduğu tarihi elektrik üretim binasının restore edilerek kültür merkezine dönüştürülmesidir.

Tarihi kent merkezine uygun çalışma projelerinin gerçekleştirileceği çalışma sonrası, burası Edirne'nin önemli bir cazibe merkezi olacaktır.

Burasının rôleve, restitüsyon ve restorasyon projesi için ihale yapılmıştır. Proje çalışması halen devam etmektedir. Tamamlanlığında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun onayına sunulacaktır. 70 yıllık bu binanın Edirne'mize kazandırılması bizim için övünç kaynağı olacaktır.

Edirne Belediye Başkanlığı şu anda 1900 yılında zamanın Belediye Başkanı Dilaver Bey tarafından yapılmış olan tarihi bir binada hizmetlerini sürdürmektedir. Binanın 100. yılını, 2000 yılının aralık ayında büyük bir coşkuyla kutladık.

Bilindiği gibi Edirne'miz, en eski Ata sporlarından biri olan tarihi Kırkpınar Giresi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Belediyemizin öncülüğünde gerçekleştirilen ve neredeyse Osmanlı Devleti'nin tarihi ile yaşıt olan bu gelenegimiz çok daha iyi bir şekilde organize edilmesi için vanımıza yoğunlu harcıyoruz. Belediye olarak bu

Elektrik Fabrikası

tarihi mekanı, tarihi dokusuna uygun olarak yeniden düzenlemeyi başardık. Bu alandaki tarihi ağaçları koruma altına alındı, etrafını tarihi dokusuna uygun şekilde yollarla düzenledik. Sadece Kırkpınar zamanında değil, her zaman ziyaret edilebilecek, gezilebilecek şekilde halkın hizmetine sunduk. Şimdi bu alan, yedisinden yetmişine her milletten binlerce insanın Edirne'ye geldiğinde mutlu görmek istediği bir yer haline geldi.

Yine aynı mekanda bulunan mülkiyeti belediyemize ait, Osmanlı padişahlarından 4. Mehmet (Avci Mehmet) tarafından av sırasında dinlenmek amacıyla yaptırılan av köşkünün restorasyonu da belediyemiz tarafından yapılmıştır. 25 metrekarelik bir alanda kurulu olan av köşkünün restorasyonu sırasında, çevresi de düzenlerek kır kahvesine dönüştürülmüş amaçlanmıştır.

Edirne Belediye Başkanlığı, bunca tarihi esere sahip güzel Edirne'miz'in zenginliğini muhafaza ve gelecek kuşaklara aktanılması konusunda üzerine düşen görevleri yerine getirecektir. 'Tarihi Kendiler Birliği' Kurucu üyesi ve aynı zamanda encümen üyesi sıfatını taşıyan belediyemiz, bu birliğin çalışmanın kapsamında tarihi eserlere verdiği önemi gösterecektir. Kültürel ve tabiat varlıklarımızın korunması ve gelecek kuşaklara aktanlığında sadece ilgili kurum ve kuruluşlara görev düşmemelidir. Herkes bu bilinci taşmalı ve sahip olduğu değerleri sonuna dek korumalıdır. Ve bu konuda gerekiyorsa yasal düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

Muarif Su Terazisi

| Tarihi Belediye Binası

IV. MEHMET AV KÖSKÜ RESTORE EDİLDİ

Av Kökü
(Fotoğraf: Zeki Kar)

Edirne Belediyesi tarafından, yıllardır harap halde bulunan Sarayıçı Tavuk Ormanı'ndaki tarihi IV. Mehmet Av Kökü'nün tekrar eski ihtişamına kavuşturulması için restorasyon çalışması yapıldı.

Tarihi bina ve çevresi Edirne Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından ele alınarak, 2 dönümlük alanda çevre düzenlemesi, aydınlatma ve su bağlantı çalışmaları yapıldı. Bina tamamen elden geçirilerek işlevsel bir hale getirildi.

Edirne Belediyesi yaklaşık 30 milyar lira harcama yapılan bu tarihi mekanı "Kır Kahvesi" olarak halkın hizmetine sunmayı amaçlıyor.

Edirne
Kırkpinar Heykeli
(Fotoğraf: Emre Şengül)

Preserving Our Cultural Heritage

The municipality has launched a campaign to prevent Edirne from becoming a neglected historical city. A project has been developed to renovate a historical house and mansion that reflect the past of Edirne. The facades of 25 houses have been renovated with the support provided by the Governor and the citizens. The historical water level in Kaleici has also been restored and preserved. The municipality is about to launch a very comprehensive project for the rearrangement of the buildings on Saracılar Street which is considered the city centre. Moreover, renovation work will be undertaken in adherence to the historical fabric of the city for the renovation of the Atatürk Square, the Clock Tower, Women's Rights Park, and the Old Mosque. Yet another project aims to restore the old power-generation building and use it as a cultural centre. Bidding has been done for the building's relief study, and the reconstitution and renovation projects. It will be a source of pride for us to regain this 70-year-old building for Edirne. Edirne also hosts the historical Kırkpinar Wrestling Games. We rearranged the historical area where the wrestling games are held in conformity with its original architectural fabric. This area has now become one which all visitors coming to Edirne want to see. The Hunting Lodge in the same area will be renovated and turned into a rustic cafe. Edirne municipality will do all that falls upon it as its responsibility to preserve the historical heritage of the city which hosts so many cultural treasures and pass them on to future generations. The Edirne Municipality, which is the founding member of the Union of Historical Cities will demonstrate the importance it places on historical works. The duty and responsibility in preserving our cultural and natural heritage should not only fall on public institutions. Everyone should carry that awareness and preserve the values they have forever.

| Kaynaklar

Ali Gümüş
Kırkpınar Güreşleri,
Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayıncı
1990 Ankara

M. Atif Kahraman
Cumhuriyete Kadar Türk Güreş
Kültür Bakanlığı Yayınları
Kültür Eserleri Dizisi: 133 2 Cilt

Eşref Şefik
Baş Güreşler
İstanbul Matbaası

Kemal Temizoğlu
Ata Sporu Yağlı Güreş ve Kırkpınar, Tunagür
Yayınları

Cem Atabayoğlu
'Kırkpınar'ın Tarihi'
Serhattaki Payitaht
YK Yayınları 1998 İstanbul

M. Atif Kahraman
Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi
(1924-1951) Kırkpınar Güreşleri
Kültür Bakanlığı Kültür Eserleri Dizisi: 204

Tayyip Yılmaz
Geçmişten Geleceğe Kırkpınar
Edirne Valiliği Yayınevi

Murat Sertoğlu
Rumeli Türk Pehlivanları
Kültür Bakanlığı Yayınları: 651
Ankara, 1986

Edirne-Kırkpınar Er Meydanı
Yayına Hazırlayan:
Edirne Belediye Başkanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Tel: 0284-214 80 61
Faks: 0284-214 80 62
www.edirne-bld.gov.tr

Editör: Ekim Karaca
Grafik: Olga Çağlar
Kapak Fotoğrafi: Enver Şengül
Proje Tasarımı: Zeki Kar
Eylül 2002

